

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Bisselii, è Societate Jesu, De Pestiferis Peccatorum Mortalium Fructibus Exempla Tragica

Bissel, Johannes

Dilingæ, 1679

III. Castelpersia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52326)

*Pestiferorum Peccati Mortalis
Fructuum,*

EXEMPLVM TRAGICVM. III.
CASTELPERSIA

*Peccata Mortalia FRUCTVM progigne-
re, MORTEM VIOLENTAM (extra Iuris
Viam) eamq; in Flagranti Delicto, migrationiq;
Christiana penitus impræparatam. Cum aliis
quibusdam venenosis adiunctis
Fructibus.*

Diſum 5. Martii, ſeu Dominicâ II. Qua-
drageſimæ, Veſperi.

I. ORS *Protasii*, Regis ac Princi-
pis Arimani, violenta, à Gladio
Iuſtitix; probroſa quidem fuit
Mortalium Peccatorum Pœna.
Pauli verò *Daiſachii*, multò pro-
broſior, ab Igne: quia magis in
conſpicio, dièque Sanctiore, tanquam in deſpectû
Benedictionis Ignium Eccleſiaſticæ, Chriſtianorum
oculis ingeſta. Fuit quoque parùm admodum Mors
utriuſque Japonicæ Chriſtianitati, coràm Idolola-
tris, honorifica; propter Mortis cauſſas, & vitæ in
quibuſdâ perperam actæ rationem, *Chriſtiana voca-
tioni* minimè ſpecioſam ac reſpondentem: dicente
S. Petro (A.) præcipientèque; *Nemo veſtrum, pa-
tiatur ut Homicida, aut Fur, aut Maledicus, aut A-
lienorum appetitor.* ſicut ſanè *Protasius* & *Daiſa-
chius*, paſſi ſunt. Interim tamen utriuſque MORS,

E 2

in

Castelpersia.

in eo saltem felicissima fuit: quòd & temporis ad pœnitendum satis utriq; concessum ab interfecto-ribus est: & ipsi, concessio præclarè sunt usi: de *Summo in terris Malo, Summum* (quod quidem contingere lapso queat) *Bonum reportantes*; Con-
 tritionem, inquam, de Peccatis, & Publicæ Pœnitentiæ Illustres Actus. Ideoque minùs jam illorum est lugenda, *Peccati Mortalis Pœna, Mors Temporalis*: quòd ambo Mortem (ut piè meritòque creditur) effugerint Sempiternam.

II. Sed illa (dilectissimi) illa, illa Luctu lachry-
 misque jugibus digna MORS est! ille, *Peccati Lethiferi Pestilens & indigestibilis Fructus*: Inter-
 tus, (ajo) qui & ipse violentè, sicut *Paulo Protasique*, inferitur: & ob Delicta non minùs gravia, quam *Pauli Protasique* fuerant, inferitur: & (quod est, et
 séque debet, formidandorum omnium formidabi-
 lissimum) inferitur, ad felicem è vita migrationem
 impræparatissimis: utpote Peccatoribus inflic-
 Peccatricibusque, in flagitio etiamnum vigente de-
 prehensis & occupatis, aut ab eo saltem recentissi-
 mis: cùm tamen etiam, quibus Peccata talia los-
 gissimè, pridèmq; in odio sunt, & homines, pœ-
 tati cæteroquin dediti, quejsque temporis & spatio
 satis est ad præparandum se felici Immortalitati
 toto pectore contremiscant, priusquam hinc è vitæ
 exeant: nemòque vel se vel alium (seclusa reve-
 latione) *Securum* hinc exire, etiam magnas inter
 virtutes, & præparatione mortis optimâ prævitæ
 prædicare possit. Quid fiet igitur, ô, quid fiet, non
 modò negligenter, sed etiam pessimè flagitiosissi-
 méque dispositis ad animæ impœnitentis egressum
 Ad quem proinde tam exitialem *Peccati Mortalis*
 avertendum *Fructum*, ab omnibus bonæ mentis
 Christi

Castelpersia.

Christianis, hoc tempore, præteritâque proximè septimanâ, tam sollicitè precabatur, ac suos exhortabatur filios, *Sancta Mater Ecclesia*, verbis istis; *Emendemus in melius, quod ignoranter peccavimus;* (quantò magis igitur, quæ studiosè, quæ scienter, atque deditâ operâ?) *ne Subitò præoccupati die Mortis, quæramus spatium Pœnitentiæ: & invenire non possimus.* (B.) quo sanè pacto *præoccupati* fuerunt, à *die Mortis*, tum alii passim innumeri, priscis ac recentioribus in historiis: tum verò præcipuè TRES hi nostratis ævi Sæculique, de quibus sequens instituetur hodie narratio. In qua quidem clarissimè relucebunt, tum alii complures *Peccati Mortalis Pestilentes & Amari Fructus*; tum verò imprimis **VIOLENTA MOR S**, *Impræparatis & Inemendatis*, propter *Flagitium Mortale*, in ipso facinoris adhuc vel flagrante vel scintillante affectu, illata.

III. Superioris de *Protasio Daifæhi*que narrationis auctores enumerare Charitati vestræ prætermisi; propter eorum multitudinem: cum nullus unus ac solus *Protasianam* conscripserit Historiam: sed *viginti quinque* minimùm *Annua* diversissimorum fuerint *Scriptorum* evolvendæ: tamen Mortem *Trigantius* solus unusque sit profecutus. At hodiernæ Narrationis auctor propemodum Unus unicûsque est, ac de plano numerari facilis; quique (quod equidem sciam) hodièque in vivis est, Vir Magnus, *Gabriel Bartholomæus Gramondus*, in *Sacro Regis Christianissimi Consistorio Senator*, & *Curie Tolosana Præses*: qui eam exactè gravitèrque (suo more & cothurno) describit, *libro Historiarum Gallia Secundo*, à pagina Centesima quadragesima, *editionis Tolosanae*. Exsecutus quidem ante hos

E 3

annos

Castelperfia.

annos eandem est & *alius Scriptor Gallicus*; ejuſque è Gallico in ſermonem Alemannicum trajector *Germanus quidam*, haud incelebris alioquin (Aca-
tholicus tamen) auctor. Sed uterque neque nomi-
nibus uſi genuinis ac veris ſunt, in deſcribendis
Tragœdiæ hujus Perſonis actricibus: & *veritatem*
(quam eſſe decet *immaculatam*) parùm caſtè, pa-
rùmque ſine ſubularum affigmentis, næviſque, ha-
bere nonnullis viſi ſunt. Suſpicionèque ſaltem non
omni carent: quorum tamen relationem ex toto re-
pudiare, nefas duxi: quòd haud pauca, nec inutilia
nec adeò incredibilia, continerent; quorum noſte
hic quidem mentionem non exprimit: & à fide ta-
men non abhorrent. In *Gramondo* tamen auctoritatem
eſſe potiſſimus cardo debet; quem & idcirco ſequi
propemodum ſolum, & in omnibus: quoniam iſt
Rem deſcribit, ſicuti geſta eſt, in Toſolæ urbis (in
qua vivebat ſcribebátque) nonnullâ viciniâ; & lo-
corum Perſonarúmque nomina (ſicut dixi) propria
apponit: cùm cæteri duo Scriptores commentum
ſolis & effectis vocabulis utantur. Obſecro veſtra
Charitatem veſtram; ut nemo non eorum, qui Ver-
bum Dei, laudatiſſimo ſuo more, cupidis auribus
hauriunt (quod facitis Omnes Vos) hodie quoque
tam atroci Tragœdiæ libenter animum, aures
tempus, ac devotionem, impendat. nec quemquam
ab aviditate diſcendi deterreat; quòd fortè ſimiles
eventus formidandos, jam antehac aliunde, priſci
aut novis, ex hiftoriarum monumentis, perceperit.
Plurimum enim, à lectionis fructu, diſtat Auditio-
nis utilitas; ac, vivæ vocis influxus, à mortui cha-
racteris in oculos illapſu. Propterea & Spiritus
quoque Sancti teſtimonio: *Audiens Sapiens ſapientior*
futurus pronuntiatur: &, qui, quæ audit, intelligit

Caſtelperſia.

ligere satagit; animi sui regimen & gubernacula possessorus prædicatur. (C.) Sed nunc ad rem ipsam & narrationem accedamus.

IV. Sub *annum Christi* eundem, quo *Protasius*, ac *Paulus Daifachus* in Japone sunt interfecti; Sæculi videlicet nostratis *Duodccimum*: in Gallia provincia illa, quam Aquitaniam nos dicimus, Galli Guyennam, haud procul urbe Episcopali *Monte-Albano* (Gallicè, *Montauban*) illustri vir genere vivebat, *Reynesius* nomine (D.) in arce, seu Castello quodam, suburbano, nonnihilque à Garumna flumine, & nimia mortalium frequentia, seposito. Is circa hunc ipsum annum, priore extincta conjugè, maximis in opibus, Puellam sibi quandam nuptiis conjunxit, Octodecennium tunc primum ingressam; genere *Viccomitum* illustri progenitam, Viduæ filiam, ac formæ per Galliam universam prodigium & miraculum: caterùm, educatam à matre, instructamque, in omni sæcularis vanitatis ac lenocinii Venerei tirocinio; nominatim autem, in saltandi arte incredibili, verborumque blandissimorum facundia. De Pietate (proh nefas!) de Orationis, & Pudicitia, ac Solitudinis, & Sanctimoniam, studio (quas virtutes in virgine Christiana vel maximè Divus Paulus requirit, primæ ad Corinthios epistolæ septimo capite) nulla sit ab historicis, in hujus Educationis narratione, mentio. O, mater! ô Vidua! jure merito succenseo tam tibi, quàm aliis omnibus, tui simillimis Viduis atque Matribus: quòd & vos Divini Pauli monitum transsiliatis clamantis, ad Titum capite secundo, versu quarto; *Anus Bene-docentes* (non, malè ac depravatè) *ut Prudentiam doceant adolescentulas: non Stultitiam, & Vanitatem hujus Sæculi.* Quid

E 4

est

Castelperia.

est enim, (oro te) quid est aliud, Luxus vestium, comptus capillorum, politura lascivi vultus ac frontis, chorearum ac Saltationum agilitas, affectata sua viloquentiæ garrulitas, aut illa, (quam *aulicam & gynæcei* vocant) ridicula multum *vanitas*? quid, inquam, aliud, quam, *Vanitas Vanitatum*, & Omnis Vanitatis mimica scena? (E. *Fallax gratia! & vana est Pulchritudo. Mulier* (non Saltatrix, non loquacula, non gesticulatrix) *Se Timens Dominum, ipsa Laudabitur* (non alia. Quid autem adeò mirandi fuit, *In moribus Christianis*, nihil hujc Puellæ collatum à Matre: cum ne Christianum quidem *nomen* ei tribuerit Sanctæ cujuscumque Virginis, aut Viduæ, vel Matronæ: quippe, quam in baptismo CASTELPERSIAM nominârit. nisi fortè (quæ talium Impudicarum est animi levitas) ipsa sibi postea nomen hoc perfigmentum indiderit. Cognomen autem erat, DE PANATO; gentilium, ac vetus, & Illustrium in Gallia *Viccomitum*, celebre vocabulum. Hæc autem Puella, *fratrem* quoque habebat, & ipsum *Viccomitem*. stirpisque successorem: cujus equidem *Proprium* nomen apud Scriptores non reperio. gentilium, & familiæ vocabulo, PANATIVM, nec aliter, appellat Gramondus: Iuvenem bello egregium; vitâ, multum improbum.

V. Convivebant hi, quos dixi, novi Conjuges, *Reynesus & CASTELPERSIA*; amantissimum quidem, ex parte Viri: frigidè verò paulatim, ex parte uxoris: rametsi *Filiolam* jam *Reyneso* pepererat. Causa frigoris, in amore maritali, ex parte *Castelpersia*, fuit ista, quæ ferè esse solet in Omnium Conjugum, cæteroquin non fascinato, fastidio. *Quòd Alium amabat* (immò jam olim amare coeperat)

Castelpersia.

rat) *Castelperia*. Is erat & ipse *Vicecomes* opulentissimus, amplissimæ familiæ, militiâ clarus, & loco habitationeque haud ita distans aut longinquus. Nomen ei, *Rapistagnus* (Idololatricum credas potius & hoc, quam Christianum: forsitânque & ipsum ab eo confictum) cognomen generis ac familiæ, *Vicecomes de Paulino*. Quò fit, ut vulgò *Paulinus* tantùm, tanquam nomine *Proprio* (quod cognomen tamen potius & gentilitiũ est) appelletur. & talem eum nos quoque, ut plurimùm, appellabimus. *Paulinus* hic, jam olim *Castelperiam*, adhuc innuptam, matrisque sub educatione constitutam, deperire cœperat: & inter Procos licet multos *Servitorésque* (quos vocant) qui, Matre conscia, puellam assiduò frequentabant (*F.*), iste tamen partes omnium primas obtinuerat: excepto fortassis tunc Fratre *Castelperia* uterino, *Panatio* videlicet; quem (Gramondo teste) *creditum vulgò fuit Sororia fuisse Libidinis Consortem*. quem Amorem detestandum, veri simillimum est, inter eos à puerilibus jam puellaribusque annis accensum: & Incestus horrendi tunc posita rudimenta.

VI. *Duo*, hoc loco (dilectissimi) *foedarum Abominationum* in orbe toto *genera*, deploro: & si lacrymis id flumineis facerem, digna res esset. Harum *Abominationum Genus Primum* est in Mundo (cujus mihi *Panatus* hic, & soror ejus *Castelperia*, memoriam ac dolorem movent) quòd in Educatione filiorum filiarumque tam negligenter vulgò supinèque Parentes attendant; ut quàm maturimè, statim ac (si fieri posset) ab ipsis confestim incunabulis, fraterculos ac Sororeculas cubilibus, & multò magis lectulis, sejungant: sexumque similem sexui simili, masculos masculis, fœmellas fœmel-

E 5

lis

Castelperia.

his confocient, in cohabitatione nocturna. Quod eodem pertinet: quò iidem Parentes, si quando advertant filiorum cum sororibus, & harum cum illis gliscere paulatim commercium calidius ac vehementius, quàm eis honestas præscribat, & Christiana Sanctitas; non illico contubernia illa divellant ac vix verbis paulò acrioribus nefas illud castigent (quod *Antonia* tamen Romana mulier, & idolorum cultui dedita, fecit in *Caio Caligula*, nepote suo, in *Drusilla* sorore deprehenso) nedum, ut verbis illud domesticis, & iustâ pœnarum severitate deplectant. (G.) Quò fit, ut ex hac Abominatione, genitorumque erga liberos conniventia non sanè rarò FRUCTUS enascatur, turpissimi contraque naturæ fas omne militantis, Incestus cujusmodi (tametsi in Sorore nequaquam uterini fuit Ammonis cum Thamare. (H.) Pronascitur ex hac Abominatione, suamque trahit originem, Scelus illud, & gravis illa, propter scelus grave, Deus adversus Peccantes, maledictio; per Moysen in Deuteronomio expressa (I.) verbis his; *Maledictus, qui dormierit cum Sorore sua, Filiâ patris sui vel matris sue: & dicet omnis populus, Amen!* Enascitur ex hac denique (sicut sæpe sanè factum est) dedecus familiæ publicum, dolor ærumnæque ditissima parentum, ignominiosa horrendaque, de peccantibus sumpta Supplicia; Domusque, & generis totius, è Cælo diræ, & execrationes.

VII. Alterum verò, quod deffendum dixi, genus Abominationis est: Scelestissima videlicet consuetudo, Pravitásque impuri Amoris; cui Filiarum familias vulgò, ætásque juvenilis (& maximè puellaris) indulgent! idque (proh nefas!) ipsismet plurimùm Matribus conciliantibus, approbantibus

Castelpersia.

bus, adjutantibusque: non raro etiam distantibus, suadentibus, impellentibus, & in conclavia cum amatore concludentibus: ut minimum autem dissimulantibus, siquid à filiabus tale fieri animadvertant. Et hoc, tam apud plebejas, quàm interdum & apud nobiles illustresque familias, ac vice versa, vigere deprehendas. Quas matres mali hujus conscientia contingit, eæ, quidnam dicam hoc loco, percipiant. *Matrifamilias*, apud rerum Rusticarum Scriptores, *honorificum est*, & industriæ Signum, Enutrire pullos gallinarum, pullos anatum, pullos Numidicarum, & Pavonum. Sed Thaidas, Laidas, Helenas, &, uno verbo, *Veneris pullastras* in Filiabus educare; permissum Matrifamilias nusquam, multò minùs laudatù, apud auctores reperio: quoniam lenonum ista lenarumque sunt, & meretricio questui studentium. NIHIL est (inquit) in hac Filiarum *Amandi Consuetudine Meretricium*: sed, *Res Honestæ, res vulgaris, res ubiq; gentium ac populorum recepta*: & usque adèd, ut iam pridem nec Peccati nomine censeatur. *Nugæ sunt, Levitates puellares & iuveniles sunt: nec estimanda tanti!* Sic quidem *Mundus immundus, Ex ore Sathana* (nam, ex quo alio?) loquitur, atque sentit. Sed secus *Spiritus Dei Sanctus*: qui & MERETRICIOS putat, hos tales mores; &, quas vos *Nugas* dicitis, & *Levitates pueriles*, iis graviter Deum censet offendi. Nisi namque mentis hujus, & sensus ac Sententiæ, esset; nunquam de *Procacibus* ejusmodi *Filiabus* per os Ecclesiastici diceret (K.); *Super Filiam Luxuriosam confirma custodiam*: arcendo videlicet Procacos, & excludendo eos feris, ostiis, repagulis. Nisi item *pro Peccato non levi* haberet procacitatem filiarum; nunquam tam graviter cautum vellet

Castelperia.

let earum intemperantiæ; cum per eundem moneretur Ecclesiasticum (L.); *In Filia non avertente se*, (non fugiente congressus omnes disparis sexûs) *firma Custodiam: ne inventâ occasione, utatur se.* Ab omni Irreverentia Oculorum (ejus) cave! Nequaquam item tam graphicis exaggeraret verbis, mox subsequentibus, ejusmodi puellarum protervitatem & incontinentiam: qua prædicit, *Eas, Sicut Viam rem Sitientem, ad omnem Fontem aperturas os suum; &*, quæ sequuntur. (M.) Quibus profectum verbis vel inprimis Divinum verbum graviter & severè in *foedos hos Amores* (& solarum ad solos conclusionem) invehitur: eòsque notat, & interdicit, ac damnat.

VIII. Et quantum ergo Peccatum est? inquit Ajo; Si eo modo tractentur hi *Amores*, & agitentur, quo modo jam Mundus iis passim utitur, quilibet Modus, cum explicatione sua, potiùs ad Sacra Penitentiaë tribunalia, quàm ad Ecclesiastica pulpita pertinet: *Plerumque esse Mortale*; propter Incontinentiam, & nimiam Carnalitatem. Ex FRUCTIBVS cognoscimus Arborem. sic & ex Effectibus Pestiferis Peccati genus, & gravitatem. Non potest Arbor bona (inquit Salvator) *Malos Fructus facere* (N.) Sic neque Res tam Honestâ, quantum tu fingis esse, posset tam terra pestiferâque Damna procreare. Et, quæ Damna illa? Nempe, quæ Sanctus Paulus recenset, inter *Opera carnis manifesta*, quæque à Regno Dei excludunt. Quæ illa? *Fornicationem, Immundiciam* (per omne genus Contaminationis *Quinque Sensuum*) *Impudiciam, Luxuriam.* Quæ præterea Damna, *Fructusque pestilentis* creat? Omne genus Innaturalia peccata. Animam, obscœnis desideriiis semper, & cœno suo

lutoque

Castelperia.

lutóque Carnis, occupatam, etiam inter Res Divinas: Oblivionem omnimodam Dei; Cœlestium, & animæ negotiorum, Odium: Corporis innumeras commotiones detestabiles: Angulos & conventus, occultos: ac prohibitos: Facta, dicta, sensa, longè occultiora, magis que interdicta: Repentinas tandem imprægnationes: Abortuum nefarias procuraciones: Partuum illegitimorum parricidales Occisiones, jugulationes, suffocationes, submersiones: Confessiones Sacramentales Sacrilegas, ac turpitudinum reticentiam: Synaxes indignas, & *Judicium sibi manducantes*. Sensim deinde, Januam patefactam ad Diaboli *Asmodai* insidias, sub Proci specie ac vultu, multis millibus puellarum talium oblatis; quibus illudit, & imposuit, easque *Suas* fecit. Indè Veneficia, magiam, gladium, rogam, difficilem in Supplicio Pœnitentiam. Inclinationem item, & transfugium, ad Hæresim, Omnis Conscientiæ bonæ repudium, exilium, naufragium. Adde tandem his omnibus, postquam cœlaritudo diutiùs ægrè, vel nullo modo, potest; Conjugium sæpe qualequale, necessitate coalitum; cum mendicitate multâ cœptum; inter extremam egestatem ac desperationem, continuatum; affectum pronitate, ad exercenda quoque adulteria, ruptum frequenter, ac maculatum. In fine denique vite, catastrophè longè miserrimam, & Interitum, sæpe tragœdiis per mundum ac scenis agitandum: quarum omnes plenæ sunt, tam hodiernæ, quàm veterum, historiæ. Ex quibus omnibus ac singulis (quanquam nondum equidem omnes ac singulos enumeravi) *Pestiferis Fructibus*, vides, dilectissime; Quàm non leve Peccatum (ut tu putas, ac jactas) quàm non *Nuga, resque puerilis momenti*, sint *Amo-*

713,

Castelperfia.

res, cum in modum instituti, quo nunc institui vult, gò consueverunt. Et tamen quotaquæque talium *Peccati* Granditatem, aut agnoscere satis laborat, aut detestari, aut pro rei magnitudine Confiteri, deslere, & expiare? Sed hæc hæc hactenus dixerimus de *Duabus illis Sæculi Abominationibus*, occasio matris & educatricis *Castelperia*: quæ tam facile Pericula Filiæ permisit suæ: ex quibus hæc deinceps in Incestum (quod Fama credidit) ac tandem in crebram & assiduam Adulteriorum consuetudinem, cæteraque, ex his enata mala, prolapsa est.

I X. *Paulinus* enim *Vice-Comes*, antiquæ cetera familiaritatis & amorum memoriâ; flammæ illius, ac desiderium; etiam tunc repetivit, cum jam *Reynesio* per nuptias in manum convenisset. Nee eo contentus, insuper *Castelperiam* (non multum, neque diu, repugnantem) sollicitavit ad Bigitium, ac thori sciendam fidem: idque noctibus primùm & salutationibus, malè officiosis: post deinde, per internuntios, litterulas reciprocas, pretiosorum munerum (sicut prædices erat) submittationes. Ita mulieris lubricum animum par molimine celeriter evertit: facinoræque nefariæ uterque longo fati inter se temporum decursu frequentarunt; quoties collibitum fuit. Ac primo quidem aliquamdiu *Reynesium* maritum ambo, pessimo fraudis ingenio, fefellerunt: cum, invento scelesto, *Paulinus* ad Adulteram, vario simulatus habitu, ventitaret in arcem & conclavum *Castelperia*: aliàs quidem personam indutus *Pictoris*; in horto castellano varia præscripturi, peregrinasque arborum stirpes, ac florum plantas apportantis: aliàs verò, *Pictoris*; cum tabulis Effigie variâ, venalibus. Quibus ille, aliffa

Castelperia.

dolis similibus, tamen non adulterasset tunc nupram alienam; mortiferè tamen ea ipsa fraude deliquisset, *Ob intentionis pravitatem*, qua *Peccatum* sibi *Mortale* adulterii committendi destinaverat. de qua *Intentionis Lethali malitià*, videri *Divus Thomas* potest. 2. 2. quæst. 110. art. 4. in *Corpore*: ubi inter cætera, quæ fusiùs diducuntur; à *Sancto Doctore* verba ponuntur ista. *Ex Sola autem Intentione Peccati Mortalis, aliquis mortaliter peccat.* Cæterùm *Paulinus & Castelpersia*, intrà *fraudenta* solius *Intentionis* limites non substiterunt: sed ulterius progressi, proruperunt in *opera*: Quotiesque sic diffictus, & à *Reynesio* nequaquam agnitus *Paulinus*, in arcem penetrasset; agnoscebatur tamen à sceleris consorte: ibique tum fiebant in *Occulto*; quæ postea *Deus*, arcanorum omnium aspector, protraxit in *apertum*. Crevit autem illis è successibus audacia: tantoperèque invaluit, ut, omni tandem abjectâ *Personâ*, *Rapistagnus mœchus*, & palàm, & perquam frequenter, in arcem, diurnus æquè nocturnusque, ventitaret: idque per speciem, visundi vicini sui *Reynesii*. Erantque Sceleratorum amantium utriusque, ad ministerium concessum pretio conducti, tum famuli fidiiores, tum pedisequæ & ancillæ *Vasa* (hoc est, Instrumenta) *Iniquitatis, Vasa Contumelia, Vasa Ira, in Meritum*: sicut *Divus Paulus* loquitur (O.) *Ministri Sathana, ministræque Asmodæi*. Hi famuli famulæque, nullum non adulteris angulum, latebram, horam, occasionem peccandi attemperabant: actisque interim excubiis, dispeculabantur, nequid intervenire posset impediementi, vel deprehensoris: *Reynesium*, Dominum suum, aut divertentes aliò, vel sermonibus ac negotiis excogita-

Castelpersia.

tis

tis distinctes. Quæ omnia, *Peccata* erant, *benignioribus Graviora*; verissimâque Instrumentorum Diaboli ministeria: tametsi famulorum essent ancillarum erga Dominos suos, *Paulinum* & *Castelperisiam*. Quibus servitiis, in illa die, *Dominus Dominantium* dicit, quod apud Divum Lucam (P.) se dicturum comminatus est; *Nescio vos, nisi sitis: Discedite à me, Omnes Operarii Iniquitatis*.

X. Quâ peccandi (sicut putabant) securitate, et telâque, veluti satellitum ac stipatorum, adulterum protegentium, eò demum Impudentiæ ventum est, ut *Castelperisia*, scelesti Cupidinis cæcitate demerita, *Paulinum* non jam interdum tantum palam (ut hactenus) sed tandem de noctibus etiam, sine dissimulatione, sine pudore, frequenter intromittere non sine fragore referendarum arcis portarum; et absque tumultuosa soporis abruptione: quâ *Roysum* dormientem interturbari necesse erat. Quæ volumus ultra, vel, quid exspectamus? Cujus dicitur esse de publica herilis lecti contumeliâ deprecabat? Quam adeò coram quibusdam *Castelperisiam* non dissimulabat; ut arcana polluti tot modis conjugalis obviæ cujusvis famulæ, quæ modo illi in rena videretur) ac servulorum vilissimis concrederet non dubitaret: quæ Sceleris ac Turpitudinis mysteria neque *Conscientia* quidem *Judici* (nisi ægerrimè) pertesecisset. Tametsi, quid de *Conscientia* *Judice* loquimur? Mihi namque spurca *Mulier* hæc, toto hoc tempore, ad annum usque millesimum sexcentum decimum sextum, vel nunquam omnino *Confessionis* obiisse *Sacramentum* videtur, cœno suo lutabrôque defixa: vel si quando fortè, Pasche recurrente, iuxta præceptum & legem Ecclesiæ, tribunal *Sacrû* accessit, dicitis & fallendæ famæ cautè

Castelperisia.

fluissè potissima crediderim, narrasse leviora: vel certe Sacerdorem quæsisse quempiam ex illorum numero, qui pro muneribus missilibus ac delinquentis gulæ, Clementiam, Dissimulationem, & leviculas Pœnitentias, per nefas, sine scrupulo venderet. Vel vagata deniq; est, ab alio ad alium, nulli interim *Confessariorû Peccati sui Consuetudinem* & inveteratum usum, sed tantummodo *Peccatum simpliciter*, tamquam recentem lapsum, explicando. quo factum est, ut ab nullo juvaretur. Verè enim (charissimi) verè, nec per exaggerationē, dico: *Peccantium genus aliud nullum*, aut æquè vulgò *Vagū* est; aut æquè *Fallax & infidum*, in aperiēda plenè Animâ; quàm *Venerci*: nisi divinitus tandem emendentur. Et quidē, habuit hæc Mulier, in toties frequentato Flagitio, causas crebrò Confitendi maximas ac gravissimas; juxta *Toleti*, (Q) cæterorūmq; quorundam Theologorum, salutare consilium ac Doctrinam, in materia *de Recidivis*: cū id genus hominum (eiusdem *Toleti* iudicio) medio nullo tam efficaci, vel compendioso, extricari queat à laqueis *Sathanæ*, relabendique consuetudine; quàm frequentissimo seriæ, synceræ, contritæque, & hujus quidem trinæ (si fieri posset) per hebdomadam, Confessionis apud unum eundemque Confessarium, usu. Sive tamen Confessa fuerit hæc adultera, sive non fuerit: & sive fideliter id peregerit, sive secus: certè nunquam emendavit vitam impuram; ac nec animum quidē emendandi, cum efficaci proposito, concepit. Quo casu, quid (quæso) quid proficit ad Salutem Finale, *Pœnitentia Pars hæc Vna* (Confessio) cæteris exclusis? Quid, Orare, gemitu, suspirare, pectus tundere, coram sacro *Judice*? *inanis est* (inquit in Soliloquiis *Divus Augustinus*)

F

Pœnitent-

Castelperia.

Pœnitentia, quam sequens Culpa coinquinat. Et idem alibi; Qui Petrus suum tundit, & non se Corripit; Peccatum solidat (fiduciâ scilicet, peracta Confessionis, inutili) non, Tollit. Sed, sive Castelpersa animum aliquando corrigendi sui habuerit, sive, nihil minus: causas profectò maturandæ Correctionis, & emendandæ vitæ, magnas habuit ponderosas: Impendentem videlicet cervicibus suis Interitum; & comminantem sibi Vindictam Deum, per os Ecclesiastici (R.); Non tardes Converteri ad Dominum; & ne differas de die in diem. Subsido enim (hoc est, cum minimè expectas) veniet Ira illius: & in tempore (id est; maturitate, τὸν καιρὸν ἰουαίσεω) disperdet te. In quem secusum & Psalmus Dividis Septimus loquitur (S.) Nisi Conversi fueritis, GL AD IV M suum vibrabit Arcum suum terendit; & in eo paravit Vasa (hoc est, Instrumenta) MORTIS, temporalis & sempiternæ. Quæ Dei comminantis verba, quo pacto tandem expleta factis & eventu sint, ulterius (diligentissimi) sicut hucusque fecimus, cupidè audiamus.

XI. Duravit enim, status ille rerum, ad annum usque Christi millesimum Sexcentisimum decimum sextum. Ac *Reynesto* marito, fieri jam olim ac dudum suspecta res cœperat (qui enim poterat aliter, nisi planè cæcus, surdus, stupidus, ac bardus, effectus) non solùm è Conjugis erga se frigore; sed longè maximè ex *Paulini Vice-Comitis* corrivali apud suamque, diebus æquè noctibusque, assiduitate. Verum tamen, ut *vir Prudens*, ad animadversionem tristiore progredi tantisper noluit; quoad, de Fide thalami convulsâ, liquidò & indubitato constaret. Porro autem, sic Permissu Divino humanæ sæpe contemporantur; ut ii ipsi, qui quot-

Castelpersa.

dam inter se Sceleris alicujus Societatem, aut conscientiam, aut ministerium, coierunt (putà homicidii, sacrilegii, falsi testimonii, furtorum, ac furivarum rerum distrahendarum, ac similium dissimiliūve Scelerum) tandem ex Pace summā repente mutuis litibus, rixis, aut odiis, discordent; alterque alterum ponat in luce & aprico: sic, ut Flagitia prodant illi ipsi, qui vel maximè cooperari fuerant, ac tacituri videbantur: complicemque sub cultro sinant hærere. Quod & in hac *Castelperia* causa, jam ad interitum vergente suum, evenit. Fama est, in quendam à *Servis Consciis* Dominam aspicius aliquando, sive verbis solis, sive etiam verberibus, animadverti (nescio, quod ob delictum) jussisse, vel suismet ipsam objurgationibus, aut manibus, animadvertisse: quam meminisse decuerat Pacti fœderisque, quod ipsa fecerat & inierat cum morte (T.) cūque hoc Inferni ministro. Hic *Servus*, occasione rapta, silentioque quod *Castelperia* quondam addixerat, rupto; provolat ad herum *Reynesium*: aperit omne facinoris ministerium; omnem diuturni sceleris ordinem ac progressum: veniamque, quam rogabat, impetrat; & fidem, quam debebat, invenit. *FIDEM* (inquam) *narrationis*, de Flagitio Uxoris, (super omnes fœminas *Reyneso* dilectæ) reperit famulus index, apud herum suum; tam multa gesta præterita, cum præfenti servi hujus narratione, conferentem ac truci-nantem.

XII. Non enim fuit *Reynesius* hic, ex eorum numero maritorum, qui penitus Uxorii, de Conjugum suarum, etiam publicè decantatis vitiis, nihil audire prorsus volunt; sed continuo, Tacere defertentem jubent; Suas excusant, defendunt, in cœ-

lum tollunt, ac, autum non *Angelas Archangelique* (quod vulgò dicitur) creant, aut *canonice Scriptas* constituunt. Eas interim, tamen si formâ inventâque vetnantes, vagari & excurrere quaquaversum, (etiam in longinqua, & incomitatas,) fununt: neque de periculo curant Pudicitix; in quo, tamen si manifestissimè nonnunquam eas confitentat deprehendant; dissimulant, ad exemplum *Sigismundi Cæsaris*, in *Barbara Coniuge*: ne contristent eas, aut minùs obsequentes sibi reperiant. *Viri* (uno verbo) *pietati*; non, quales eos esse conveniret, cum *magisterio Dominatûque in Vxorem* aberrantem, aut periclitantem.

H III. Haud è talium maritorum numero *Reynesius*; quod advertibat in Uxore sceleris, hoc oderat: quod deferebatur, hoc credebat; quod in eâ jam negari pacto nullo poterat, hoc puniendum decreverat. Tamen si (ne laudare singulâ quæque, severis in maritis, videar) neque *ritè* *Poenam* hanc, neque *moderatè*, sumendam constituit. Non *Ritè*: quia (quod Jura dicunt) *Nemo debet esse in propria causa, Iudex. Nemo sibi ipsi Jus dicitur* (V.) Item alibi; *Singulis concedendum non est, quod per Magistratum publicè fieri potest* (X.). Permississet *Pœnam Juri Reynesius*! Neque etiam *Moderatè*! quoniam, *Ex Ira furere qui punit, Servare modum non potest. Ira enim Viri, Iustitiam Dei non operatur*, inquit Apostolus, *Christi fratres* (Y.) Sed, quid volumus? *Divina Iustitia sæpius alterius Malefacto* (permissio) *utitur ad alterius, Castigationem* summam jam & incorrigibilem, *Malitiam persequendam*: sicut homicidio *Absolonis*, ad ulciscendum *Incestum Amnonis* (Z.); & tyrannide *Regum ac militum Assyriorum*, ad castigandam *Israëliticam*

Castelperia.

Israëlitici populi Idolomaniam (A.A.) In hunc modum & hic accidit.

XIV. *Reynesius* enim, furore (sed secum intus cohibito pressoque) plenus, per causam, ingeniosè confictam, die quodam revelli pessulos interiores cubiculorum & conclavium suspectorum, omnes unâ horâ, mandat. Fit, à famulis ac fabris, quod mandârat. nec Uxor tamen adhuc causam veram & genuinam subodoratur; amoris, & obscuratæ mentis stupore. Paulò deinde post, maritus repentinum simulat ac longinquum iter: id, quod *zili* complures, omni jam olim ævo, deprehensores adulteriorum fecerunt; faciëntque in posterum *zili*; neque tamen adhuc, post tam innumera *Deprehensionum* exempla Tragica, Cupido cæcus, ad sibi cavendum, fit Oculatus, aut expergiscitur. Conjugi *Reynesius* (tanquam discedens remansuræ) valedicit. Et hæc (quod disertè, verbis his ipsis, *Cramandus* (tradit) *abeunti illachrymatur*, QUI MOS (inquit) ADULTERIS. non, quin & *Casta* quandòque viris abeuntibus illacrymentur: sed *Fletus*, in his, *Amor est: in illis, affectatio*, & hypocrisis, & *latens in sinu Risus*. Dat se *Reynesius*, cum famulis aliquot, in viam. sed noctu rediturus; sicut audiemus. Vix autem maritus, cum suis, abscesserat: cum statim in castello, *Libidinis regnum vetus* invalescit. nuntius ad *Paulinum Vice-Comitem*, de *Reynesius* insperato discessu, in loca longinqua, in dies aliquam multos (sic enim, abiens, dixerat) expeditur. Sinè mora *Paulinus* ad *Suam, non Suam*, festinat: & quidem, sive comite tantum, sive ductore etiam, quin insuper (ut creditum fuit) particeps sororiæ turpitudinis, fratre adulteræ, *Panatio Vice-Comite*. Intran;

F 3

& qui-

Castelperia.

& quidem armati: excipiuntur (ut semper, ac tunc multò licentiùs) meretricè, sub cœnam & epulas, cubitum abitur. Et à *Castelperia* quidam à *Paulino*, in ipsum *Reynesi* thalamum; & (ò, foeditatem!) in Lectum, ibi, juxta lecticæ spondan in scamno cubiculari, *Paulinus* arma, gladium sclopum (nitro suo globoque instructum) seponit. Et *Panatius*, *Castelperia* frater, tunc quidem *Paulino* partes priores concedens, aliud in Conclavi secedit: ac secubat. Tantusque (quod miremur moechorum, amore pariter & amentiam ebriorum stupor fuit: ut animadverterent (nominatimque *Panatus* (introrsum avulsa cubiculorum ac foris um repagula; neque tamen ob illud aliquid curam vel sollicitudinis, animo conciperent.

XV. Erat jam noctis medium: & *Panatius* in Somo; *Paulinus* autem, & *Castelperia*, in cursu Sceleris: quod Oculi divinæ majestatis, & ipsa stellæ cœli lumina, refugiebant; ad iniquitatem respiciens non valentia (BB.): cum repente, quanto potest, silentio *Reynesus* maritus adest, cum satellitum ac famulorum armata manu. Ab ancillarum aliqua, præconductâ, fores arcis panduntur: intromittuntur, qui venerant; ac statim in superiora castelli omnes evadunt: à lasciviensibus adoperis indeprehensi penitus & inobservati. Tanto opere scelere indormierant! Posteaquam ad exorii cubilis fores *Reynesus*, & in salvo jam est: tum demum tumultus, de composito, cietur ingens momentumque uno, cubiculare diffringitur ostium: ac facillimè, nullo intus obice prohibente, irrumpitur. introferuntur unâ faces ac lumina: punctoque temporis, armatorum cororâ Lectus jugalis circumstititur. comprehenduntur in flagranti flagi-

Castelperia,

zio, mœchus *Paulinus*, & adultera *Castelperia*. Simul *Reynesius* exclamat altum: exclamant pariter & adulteri. tumultuatur vocibus omnium, ac strepitu. sedilia, scabella, impedimenta lecticaria, huc illuc jactantur. *Paulino* mœcho *Reynesius*, & cum hoc, pariter cæteri omnes, imminet. hujc insistent, hunc premunt, hunc interemptum ire festinant. Sed *Paulinus* è lecto, jam olim, exsiliens; deposita super scabellum pedaneum arma sua corripit, utraq; manu; hanc quidem strictum gladium; illinc autem scloperum expeditum, vibrans & intentans. Et quia fistulam (ut dixi) suam plumbeâ glande, ignivomo silice, nitratoque pulvere, jam pridie perfectissimè in struxerat: eam in *Reynesium*, instantem sibi, pectore tenus, explodit; sed ictu glandis innoxio; quoniam *Reynesius* (id ipsum prævidens, ac metuens) aheneo se thorace, sub vestibus suis, in hunc ipsū casū præmunierat. qui continuo & ipse fistulā suam æneam exonerat in *Paulinum*; nec aberrat. Superingruunt interim, in domini periculo tanto, simul omnes, qui cum *Reynesio* venerant; uni *Paulino* gladiis, sclopis, pugionibus, hastis ac sarissis instantes. Quo dato tam idoneo effugiendi spatio, & occasione, *Castelperia* tantisper (deserto tot inter ictus adultero suo) fugam capessit; & sese confert in cubiculum filiolaræ, ac nutricis ejus; indè, retrusiores in latebras. *Paulinus* autem, quoad licuit, repugnans, nec aliud, nisi cædes ac minas, & *Reynesi* mortem, spirans; nonnullos etiam *Reynesianorum* sua manu trucidans: ad extremum ipse quoque, cribri more perfossus ac perforatus, cadit, & occumbit.

XVI. Hæc autem dum fiunt; *Panatus*, adultera frater, & (fama fuit) coadulter, Scloporum

F 4

explo-

Castelperia.

explosionibus mutuis, tumultuantiumque sonitu
 expergefactus, & cubiculo suo raptim excurrens
 visâ Tragœdiâ, sibi que fata paria metuens, ex de
 licto pari; celerem per scalas descensum, ac fugam
 apparat, Sed is ab iis, qui à cæde *Paulini* (ad *Ca
 stelpersiam* quærendam) digrediebantur, in ipsâ
 scarum gradu primo deprehensus, & ab affine suo
Reynesio vel *Subsistere* iussus, vel *Mori*: dum con
 trâ fari, & altercari verbis, parat, hastâ longâ tran
 seditur. Quod profectò facturis *Reynesius* non
 fuerat: nisi præclarum hunc Conjugis suæ germa
 num, Sororis vel inquinatorem, vel lenonem, ve
 etiam utrumque simul extitisse, pro indubitato ha
 buisset. O, væ! væ! væ! animæ tanti Peccato
 ris! Reperio namque, præter hæc incestus ac libe
 dinum probra, de quibus dixi? *Panatum* hunc, ho
 minem fuisse, *Naturâ*, (quæ *Gramondi* verba
 sunt) *in omne nefas expeditum*. O, matrem inbo
 licem! in educata tam pudendâ progenie; *Paripum*
 Liberorum, tam execrabili! Et in hunc quidem
 quem retuli, modum, *Paulinus* ac *Panatus* jac
 bant. Adultera verò ubi?

XVII. Latebat *Castelpersia*: quærebatûrque
 totis passim ædibus, irritò diu labore. Servulo
 rum nonnemo tandem invenit latitantem; ac pro
 didit. Statim præstò maritus est, indignatio
 remerati toties cubilis ardens, & tot contumeliarum
 memoria fumans. circum eam pariter & sa
 tellitium omne *Reynesianum* adest. Protrahitur
 infelix: advoluta genibus jacet, seminuda, remu
 teneréque injectâ, bysso malè tecta: filiulam, quam
 rapuerat, infantem complexa, brachiola patri, pro
 materna impunitate, tendentem. Ipsa flens, tre
 mens, ejulans, per omnia sacra profanâque oblo
 cratur.

Castelpersia.

erans, dispasso conturbatōque capillitio, vitæ gratiam obsecrabat. Commoverique *Reynesius*, à vitæ sociâ, visus; parsuri jam speciem vultu meditabundo promittebat. sed eum *Famulus* (ille fortassis ipse, qui primus omnium amores & adulteria retexterat) interpellans; *Mortem*, ait, *Mortem meruisse mœcham; quam iam luerit, qui pari, nec flagrantiore, fuerit in Culpa. Laboraturam apud tribunalia Gallicana Reynesii causam; nisi, amborum deprehenso delicto, cadē etiam ex æquo faciat amborū.* Currenti, facile calcar additur; ut euj jam antè dudum, ne parceret, ac veniæ clementiam impertiretur contaminatæ tot spontaneis probris uxori, forense succurrisset illud; *Qui non facit, quod debet; non recipit, quod oportet.* (CC.) Ergo lamentanti, singultus inter ac preces, filiolum abripit: & in *Castelperia* pectus adactō pugione, quinque, vel sex plagis exitialibus adulteram contrucidat. *Cadavera* porrò *trium nocentium*, ut quodque conciderat, jacere sinit, per triduum solidum, in sanguine, sanie, fatorēque suo squalentia. Tantis per ipse, castello clauso, cum suis ad Regem pergit: *cædem adulterorum, & omnem cædis causam ordinemque, refert; Impunitis confestim Diploma impetrat, & asportat; antiquâ Civilis Juris, circa cædes ejusmodi, conniventia, nostris etiam adhuc sæculis inextinctâ.* Quamvis enim, ut cum aliis *Laymannus* docet (DD.), *Iniqua sint Leges Civiles, si Adulteram à Marito, vel alio privato, permittant interfici Approbativè [velut locuuntur]: ac gravissimum Æterna Pœna reatum incurrat Occisor; & adhuc graviozem, si insuper etiam Impœnitentem,* ut docet ipse quoque *Divus Thomas* in *Suplemento*, quæstione 60. articulo. 1. in corpore: *Civiles ta-*

F 5

1167

Castelperia.

men leges (ut iidem tradunt) id Negativè pernic
sunt; eatenus duntaxat, quòd Homicidam tales
non puniunt, *Ob iustum illius dolorem.* de quo do
lore loquitur & Spiritus Sanctus, Proverbiorum
sexto capite (E E.); cùm; *Zelus & Indignatio* (in
quid) *Viri non parces in Die Vindicta; nec acquiescet
cuiusquam Precibus.* Sed, quid opus est, post
factum (quod jam emendari nequit) vel cautellè
vel disputatione? Patrata cædes est: & patrata
anno Christi, millesimo, sextentesimo, decimo se
xto. Quibus sic gestis; quid jam superest, nisi, ut
ad Sermonis aliquando finem, & ad Cælorum
dævera, veniamus?

XVIII. Ad Te verò præcipuè, ò, longè misere
rima *Castelpersia!* ne de Adulero tuo *Pastio*,
fratrèque *Panatio*, sine causâ, vel plus æquo, labo
remus; qui ambo, propter Adulterium (& prope
ratum, & commissum) in ipso præterea vigente fu
rore suæ mentis (immò dementia) interfecti, jam
obierunt in Locum Suum. (FF.) Tu verò de Tempore
(ò, térque quaterque infortunata!) quid dicis?
Si loqui nunc, ut olim, posses: nimirum, illud ve
tus meum, & divini vatis *Ieremia*, mecum pariter
exclamares; O, *Fructus Mortalium Peccatorum Pe
ssimos!* O mortales insanos, quotquot etiam videntur
in his, aut horum similibus, *Delictis Lethiferis*, ne
stram hanc calamitosam erigam, imitami! Scite
te, & videte! quia *Malum & Amarum est*, Reliqui
se nos Dominum Deum nostrum: & non fuisse Timorem
illius apud nos. (GG.) *Amarum*, inquam, &
plusquam *Amarum*, in presenti hoc Sæculo: *Ama
rius autem, in altero, paribus, & numeris infinitis
Amaritudine Amarissimâ!* (HH.); utique, cum
de nobis *Tribus*, ac nostri similibus, scriptum sit

Castelpersia.

in Apocalypfi (II.); *Pars illorum in Stagno, ardenti-Sulphure & igni.* De nostro, nostrique similia, flagatio & Pœnis, scriptum in Jobi vaticinio; (idque etiam, de *Simplici Adulterio*; nedum de gemino, vel etiam, Incestu); *Ignis est, usque ad Perditionem devorans.* (KK.) Et apud eundem alibi (LL.) *Vsq; ad Inferos, Peccatum illius!* Et merito quidem Inferi; merito Stagnum ardens, & Gehennæ Sempiternitas, FRUCTVS sunt Peccati hujus; secundum ea, quæ nos Scripturæ super hoc ulterius docent. *Hoc enim NEFAS est* (pergit Jobus) *& Iniquitas Maxima!* (MM.) *NEFAS,* inquit. Est enim profectò (teste judicæque vel ratione Humanâ) *Nefandum,* & intolerandæ Incontinentiæ facinus: Tot scilicet millia, ab initio Christianitatis, ad hoc usque Sæculum, illibatè, in utroque Sexu, omnique ætate & conditione, vitam egisse, pro amore Christi, ac Salutis suæ & hodiæque quàm plurimos sic vitam agere, nescios propterea omnium ejuscemodi carnis oblectamentorum, sive jugalium, sive solutorum: Tibi verò (quisquis es in tori legitimi consortio) in favorem imbecillitatis tuæ, & quòd *non omnes caperent verbum hoc* Cœlibatûs Angelici (NN.) Deum indulgentissimum concessisse, pro totius vitæ tuæ puberis cursu, virum fœminæ fœminam viro, quamcumque ex omnibus eligere tibi libitum esset, *In remedium Incontinentiæ tuæ.* Et quidem, juxta Theologorum unanimum doctrinam, abundè multa in *Coniugiò usu* vobis Conjugatis indulsit; dumodo Naturæ intra limites, & matrimonii fines, maneretis. Quid ultra facere debuit? aut concedere? & tamen isto satiari indulto noluit. Nonne ergò *Nefus* est? Est autem & *Iniquitas* (inquit Jobus) in quovis Adulterio:

Castelperfia.

adulterio: sive jam *Maximam*, dicamus, sicut ille
 xit: sive & *Multiplicem*, uti nos asserimus. *Iniqui-
 tas* (quasi *Sacrilega*) in Corpora ipsa Conjugato-
 rum; quæ, in Sacramenti hujus ingressu, sunt quo-
 dammodo Sanctificata (velut innuit & Divus Pa-
 ulus, primæ ad Corinthios epistolæ septimo capite
 versu decimo quarto) *Iniquitas* est, in Legem Al-
 tissimi, tam severis inhibentem interdictis, tam di-
 ris detestantem maledictis adulteria: Ecclesiasticè
 præsentim vicesimo tertio capite, à versu vicesimo
 quarto, ad versum usque tricesimum octavum, *In-
 iquitas*, in Virum proprium (si fœmina vitianda
 sese præbeat) & omnium maximè-propria Injuria:
 quippe cum viro, & eripitur, quod suum erat
 &, detur in justè, quod illius non erat; quando filius
 aut alia substituitur aliena, tanquam propria. quo
 casu, quatenus ad *Restitutionem* teneatur *Adul-
 tera*, vel etiam *complex* illius; spectat ad sacri tribu-
 nalis iudicium, ac decisionem. *iniquitas* in Filios
 etiam legitimos; quibus per *fratres - non - fratres*
 pars decerpitur & fortunarum, & hæreditatis; ac
 nomen insuper bonum interdum invaditur; ut qui
 uno spurio existente vel altero, etiam ipsi postea
 dum pro illegitimis, à multis, tum habeantur, tum
 aspiciantur. *Iniquitas* in propriam boni nominis
 possessionem; quin, & in propinquitatem unive-
 rsam: cum, pro eo flagitio, dedecus incuratur me-
 moriæ nunquam abolendæ; diutissimèque generi
 illius adhæsuræ. *Iniquitas*, in Substantiam seu
 fortunas Viri; quæ plerumque consumuntur, &
 plurimum imminuuntur, ab uxoribus iis, quæ
Luxuriis enutriunt corda sua: (OO.) partemque
 maritalium opum adulteris amatoribus impendunt
Iniquitas denique in Animam & Carnem; quæ, cum

Castelperia.

Cum juris nostri non sint, sed ad Deum spectent conditorem; obnoxia fiunt sempiternæ Damnationi. *Damnationi?* (inquis:) aut, in hac saltem *Castelperia?* qua utique potuit (ais) unico gemitu delere cuncta: sibi que Cælum reserare. Quidni quippe, percutiendo pectus suum, (priusquam ferro transverberaretur) ac dicendo; *Deus, propitius esto mihi Peccatrici! iustificari potuit in puncto, vel ictu pugionis; & in Cælum Spiritus emundatus evolare?*

XIX. O, dulcissime mortalium Salvator, pie *Jesu!* quam impudenter abutitur misericordiâ tuâ mortalis *Præsumptio?* Fœminâmne, ab ipsis incubulis, semper omnibus deditam corporis delictis, iauiritâque voluptatibus, & molitudini? devotionis ac pietatis omnis expertem? Dei nunquam memorem? choréis, lusibus, jocis, amoribus, extra & intrâ connubium, dies immerfam, ac noctes? Eâmne talem, de lecto sæpissimè polluto, repentè Thalamum in cœlestem? de complexibus adulteri, in amplexum Sponsi Virginum? de turpissimo concubitu, ad Paradisi purissima sanctissimaque gaudia, evolasse? Quòd si tantâ facilitate profilitur ad *Latviam inenarrabilem, & glorificatam (PP.)*; & ad *immarcescibilem gloria Coronam (QQ.)*: decepit ergo nos divinus Petrus, Apostolorum princeps: cum dixit ac scripsit (*RR.*); *SI IVSTVS VIX SALVABITVR: Impius & Peccator (Impia Peccatrixque) ubi parebunt? Decepit (ô, nefas vel cogitatu!) decepit Salvator ipse, cum clamavit; Contendite intrare per ANGVSTAM Portam! & ARCTA est Via, qua ducit ad Vitam: & PAUCI (Pauci, inquit; non, quisvis, à Peccato recenter prorumpens) inveniunt eam. (SS.)*

XX. Sed,

Castelperia.

XX. Sed, *Ingemuerit sane Castelpersia*: & hoc extra *Sacramentalem Confessionem* (quæ sanè nec intercessit hîc; nec spatium aut locum; aut fortassis nec cogitationem, invenit) quàm syncerum tibi fuisse putas *Gemitum*; ac *Pœnitentiam*? Si delicti *Adulterii*, (eo ipso tempore, & sexcenties antehac commissi) *Mortalia Peccata*; *Contritionem* fuisse oportuit, substantialiter *perfectam* (non, *Attritionem* solam): & consequenter, *Ex Amore Dei*, *super omnia Dilecti*, progressam. Quis sanæ mentis autem credat, *Locum* tunc fuisse *Exercitio Puri Amoris Dei*, ab recènter-impuro-*Amore-Carnis*; & in medio, mille mortis formidinum, tumultu? Sancti Augustini hîc clamor est, ac protestatio, in tali casu seræ, sub animæ fugam, *Pœnitentiæ*; *Si Securus hinc (talis) exit, ego nescio: Si Ille Securus est, ego non sum Securus.* (TT.) Ut breviter dicam, concludamque: Aliud fortassis sperari uotuiisset, si non nisi *Semel tunc taxat*, Peccatum hoc; & ex sola lubricæ carnis imbecillitate, perpetrâssent. Nunc, in *veterata Consuetudo* fuit; & *actus* flagitiosi quam plurimi, ex mente, delinquendi sæpius, determinatissimâ. Cujus (præter ea, quæ supra memoravi) fidem facit amplissimam; quòd, post interfectos jam adulteros, à Commissariis, liti (quam *inter Castelpersia*, dolore furens, movebat) destinatis, in scrinio quodam *Paulini Vice-Comitis* reperta *Scheda* est, utrimque nefariè obligans, in hunc modum ac verba: quæ bonâ fide Gramandus exscripsit; ego ex eo recito.

Nos *Rapistagnus*, *Vice-Comes Paulini*, & *Castelpersia de Panaco* fidem mutuò adstringimus, *matrimonium dalem* contrahendo, ubi primum occasio dabitur. & quò plenior sit fides, quò item *Obligatio* sit

Castelpersia.

mier, Consummationem antecedere placet, ex Pacto. Subscriptum erat. *Castelperia Rapisagnus. Kalendâ Iannuariis, anni 1616.* A quibus scilicet Kalendis Coniugium deinceps Consummatum appellârunt, quod Adulterium antea, vel ipsorum mee conscientiz, semper fuerat. Hoc Connubii specioso nomine, placuit, lascivis, ac malitiosè ludibundis, culpam suam prætextere. Quo jure namque, Coniugium? quod, Vivo tunc etiamnum marito *Reyneso*, nec promitti quidem potuit? & eo postmodum extincto (si prior is, & ante *Castelperiam*, obiisset) contractum, secum tracturum fuerat *Impedimentum Dirimens*? Hoc igitur eorum erat Sceleris *Propositum* atque *pactum*. cum quo & perierunt. Ex quo facilè quivis cunjiciat; *Quæ spes sit, aut esse debeat, eorum sempiterna Salutis?* Atque hæc *Peccatorum Mortalium Omnium* (dilectissimi) suo tempore potest (ac sæpissimè solet) esse catastropha. quoniam, in cujusvis eorum statu, recentique admissio, impræparatâ *Praoccupati* morte quivis potest, nec *Spatium* invenire *Pœnitentiæ* *Salutaris*. Quam à nobis (omnibus atque Singulis) *maledictionem gravissimam* *Divinæ* *Clementiæ* *Bonitas* avertat!

TESTIMONIA.

[A.] 1. *Petrî cap. 4. vers. 16.* [B.] *Responsorio*
 1. *Nocturni* 2. *Dominica I. Quadrages. & Feria 3.*
 ac 6. *responsor. 1.* [C.] *Proverbior. cap. 1. vers. 5.*
 [D.] *Gallice Reynés.* [E.] *Ecclesiasta cap. 1. vers.*
 2. [F.] *Ex Roseto, expresse hoc tradit Germanus,*
Roseti translator: Historiâ 23. [G.] De Antonia,
vide

Castelperia.

vide etiam Suetonium in Caio. cap. 24. [H.] regum, cap. 13. [I.] Deuteronom. cap. 27. vers. 22. [K.] Ecclesiastici cap. 42. vers. 11. [L.] Ecclesiastici cap. 26. à vers. 13. ac seqq. [M.] ibidem versu 15. [N.] Matthai cap. 7. versu 17. [O.] Romanos cap. 9. vers. 21. & 22. [P.] Luca cap. 13. vers. 27. [Q.] Franciscus Tolerus Instru Sacerdot. l. 5. cap. 13. [R.] Ecclesiastici cap. 5. vers. 8. [S.] Versu 13. & 14. [T.] Isai cap. 18. vers. 15. [V.] L. 1. C. si quis in sua causa. [X.] L. 1. est Singulis ff. de R. t. [Y.] Iacobi cap. 1. vers. 1. [Z.] 2. regum. cap. 13. per totum. [AA.] Barnabae cap. 4. vers. 6. & 15. & 25. & 31. [BB.] Habacuc cap. 1. vers. 13. [CC.] Comitangulus, Annot. in variis locis Iuris. [DD.] Libro 3. tract. 3. par. 1. aap. 2. [EE.] Versu 34. [FF.] Actorum cap. 1. vers. 25. [GG.] Ieremia cap. 2. vers. 19. [HH.] Isai cap. 38. vers. 17. [II.] Apocalyps. cap. 1. vers. 8. [KK.] Iob. cap. 31. vers. 11. [LL.] Iob. cap. 24. vers. 19. [MM.] Iob aap. 31. vers. 11. [NN.] Matthai cap. 19. vers. 11. [OO.] Iacobi cap. 1. vers. 5. [PP.] 1. Petri cap. 1. vers. 8; [QQ.] Ibid cap. 5. vers. 4. [RR.] 1. Petri cap. 4. vers. 1. [SS.] Matthai cap. 7. vers. 13. [TT.] Sermo 36. apud Thom. Hybernicum.

Castelperia.

Perf...